NAŘÍZENÍ KOMISE (EU) č. 1077/2012

ze dne 16. listopadu 2012

o společné bezpečnostní metodě pro dozor vykonávaný vnitrostátními bezpečnostními orgány po vydání osvědčení o bezpečnosti nebo schválení z hlediska bezpečnosti

(Text s významem pro EHP)

EVROPSKÁ KOMISE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie,

s ohledem na směrnici Evropského parlamentu a Rady 2004/49/ES ze dne 29. dubna 2004 o bezpečnosti železnic Společenství a o změně směrnice Rady 95/18/ES o vydávání licencí železničním podnikům a směrnice 2001/14/ES o přidělování kapacity železniční infrastruktury, zpoplatnění železniční infrastruktury a o vydávání osvědčení o bezpečnosti ([1]), a zejména na článek 6 uvedené směrnice,

vzhledem k těmto důvodům:

(1) Jedním z cílů směrnice 2004/49/ES je zlepšení přístupu služeb železniční dopravy na trh definováním společných zásad pro zajišťování a regulaci bezpečnosti železnic a pro dozor nad bezpečností železnic. Směrnice 2004/49/ES rovněž stanoví rovné zacházení se všemi železničními podniky uplatňováním stejných požadavků na vydávání osvědčení o bezpečnosti v celé Evropské unii.

(2) Dne 5. října 2009 vydala Komise pověření pro Evropskou železniční agenturu (dále jen „agentura“) v souladu se směrnicí 2004/49/ES, aby vypracovala návrh společné bezpečnostní metody pro dohled vykonávaný vnitrostátními bezpečnostními orgány po vydání osvědčení o bezpečnosti nebo schválení z hlediska bezpečnosti železničním podnikům a provozovatelům infrastruktury. Agentura Komisi v souladu s jejím pověřením předložila své doporučení týkající se společné bezpečnostní metody, jež je podloženo zprávou o posouzení dopadů. Toto nařízení vychází z uvedeného doporučení.

(3) Nařízení Komise (EU) 1158/2010 ze dne 9. prosince 2010 o společné bezpečnostní metodě pro posuzování shody s požadavky pro získání osvědčení o bezpečnosti železnic ([2]) stanoví metodu posuzování shody s požadavky na získání osvědčení o bezpečnosti, která se mají vydávat v souladu s čl. 10 odst. 2 písm. a) a čl. 10 odst. 2 písm. b) směrnice 2004/49/ES. Uvedené nařízení definuje kritéria, podle kterých musí vnitrostátní bezpečnostní orgány toto posouzení provést, popisuje postupy a stanoví zásady, které musí vnitrostátní bezpečnostní orgány po vydání osvědčení o bezpečnosti během dozoru dodržovat, jak je vymezeno v uvedeném nařízení.

(4) Nařízení Komise (EU) č. 1169/2010 ze dne 10. prosince 2010 o společné bezpečnostní metodě pro posuzování shody s požadavky pro získání schválení z hlediska bezpečnosti železnic ([3]) zahrnuje všechny harmonizované požadavky a metody posuzování, prostřednictvím kterých mohou vnitrostátní bezpečnostní orgány vydat provozovateli infrastruktury schválení z hlediska bezpečnosti podle článku 11 směrnice 2004/49/ES vztahující se na přiměřenost systému zajišťování bezpečnosti obecně a na jakékoli schválení, které se týká sítě. Uvedené nařízení rovněž definuje kritéria, podle kterých musí vnitrostátní bezpečnostní orgány posouzení provést, popisuje postupy a stanoví zásady, které musí vnitrostátní bezpečnostní orgány po vydání schválení z hlediska bezpečnosti během dozoru používat, jak je vymezeno v uvedeném nařízení.

(5) Podle čl. 16 odst. 2 písm. e) a čl. 17 odst. 2 směrnice 2004/49/ES musí vnitrostátní bezpečnostní orgán po vydání osvědčení o bezpečnosti nebo schválení z hlediska bezpečnosti přijmout opatření na kontrolu dosahování výsledků uvedených v žádosti o osvědčení o bezpečnosti nebo schválení z hlediska bezpečnosti během provozu a průběžného plnění všech potřebných požadavků.

(6) Aby vnitrostátní bezpečnostní orgán mohl plnit své úkoly podle čl. 16 odst. 2 písm. f) směrnice 2004/49/ES, musí na základě svých činností v rámci dozoru posuzovat i účinnost bezpečnostního regulačního rámce. „Dozorem“ se rozumí opatření zavedená vnitrostátním bezpečnostním orgánem za účelem kontroly výkonu v oblasti bezpečnosti poté, co udělil osvědčení o bezpečnosti nebo schválení z hlediska bezpečnosti.

(7) Při dozoru musí vnitrostátní bezpečnostní orgány uplatňovat základní zásady dozoru prováděného vnitrostátním bezpečnostním orgánem, tj. zásadu proporcionality, jednotného přístupu, zaměření, transparentnosti, odpovědnosti a spolupráce uvedené v nařízení (EU) č. 1158/2010 a nařízení (EU) č. 1169/2010. Tyto zásady však rovněž vyžadují rámec a postup pro jejich praktické uplatňování v každodenní činnosti vnitrostátních bezpečnostních orgánů. Toto nařízení by vnitrostátním bezpečnostním orgánům poskytlo potřebný rámec a postup a zároveň posílilo vzájemnou důvěru v přístupech k činnostem v rámci dozoru a zlepšilo rozhodování v jejich průběhu.

([1]) Úř. věst. L 164, 30.4.2004, s. 44.
([2]) Úř. věst. L 326, 10.12.2010, s. 11.
([3]) Úř. věst. L 327, 11.12.2010, s. 13.

(8) Opatření stanovená tímto nařízením jsou v souladu se stanoviskem výboru zřízeného podle čl. 27 odst. 1 směrnice 2004/49/ES,

PŘIJALA TOTO NAŘÍZENÍ:

Článek 1

Předmět a oblast působnosti

1. Tímto nařízením se stanoví společná bezpečnostní metoda dozoru nad výkonem v oblasti bezpečnosti po vydání osvědčení o bezpečnosti železničním podnikům, jak je uvedeno v příloze IV nařízení (EU) č. 1158/2010, nebo schválení z hlediska bezpečnosti provozovatelům infrastruktury, jak je uvedeno v příloze III nařízení (EU) č. 1169/2010.

2. Vnitrostátní bezpečnostní orgány uplatňují společnou bezpečnostní metodu pro dohled nad plněním právní povinnosti železničního podniku nebo provozovatele infrastruktury používat systém zajišťování bezpečnosti ke kontrole všech rizik souvisejících s jejich činnostmi včetně údržby a dodávek materiálu a využívání dodavatelů a podle potřeby ke kontrole provádění nařízení Komise (EU) č. 1078/2012 ze dne 16. listopadu 2012 o společné bezpečnostní metodě sledování, kterou mají používat železniční podniky, provozovatelé infrastruktury po získání osvědčení o bezpečnosti nebo schválení z hlediska bezpečnosti a subjekty odpovědné za údržbu ([1]).

3. Vnitrostátní bezpečnostní orgány uplatňují toto nařízení za účelem provádění dozorových činností podle čl. 16 odst. 2 písm. f) směrnice 2004/49/ES a vydávání doporučení členským státům o účinnosti bezpečnostního regulačního rámce.

Článek 2

Definice

Pro účely tohoto nařízení je termín „dozor" vymezen článkem 2 nařízení (EU) č. 1158/2010 a článkem 2 nařízení (EU) č. 1169/2010.

Článek 3

Strategie a plán(y) dozoru

1. Vnitrostátní bezpečnostní orgán vypracuje a provede strategii a plán(y) dozoru a uvede, jak zaměří své činnosti a stanoví své priority v oblasti dozoru, jak je uvedeno v příloze.

2. Vnitrostátní bezpečnostní orgán shromažďuje a analyzuje informace z různých zdrojů. Shromážděné informace a výsledky dozoru použije pro účely uvedené v článku 1.

3. Vnitrostátní bezpečnostní orgán pravidelně přezkoumává strategii a plán nebo plány na základě získaných zkušeností a využívá při tom shromážděné informace a výsledky dozoru.

Článek 4

Techniky pro výkon dozoru

1. Vnitrostátní bezpečnostní orgán přijme techniky pro dozorové činnosti. Mezi tyto techniky obvykle patří rozhovory s lidmi na různých organizačních stupních, kontrola dokumentů a záznamů týkajících se systému zajišťování bezpečnosti a přezkum výsledků systému řízení týkajících se bezpečnosti, které byly zjištěny při inspekcích nebo souvisejících činnostech.

2. Vnitrostátní bezpečnostní orgán zajistí, aby jeho dozorové činnosti zahrnovaly kontrolu

a) účinnosti systému zajišťování bezpečnosti;

b) účinnosti jednotlivých nebo dílčích prvků systému zajišťování bezpečnosti včetně provozních činností.

Článek 5

Spojitost mezi posuzováním a dozorem

1. Vnitrostátní bezpečnostní orgán používá informace shromážděné v průběhu posuzování systému zajišťování bezpečnosti železničního podniku nebo provozovatele infrastruktury pro účely dozoru nad uplatňováním jejich systému zajišťování bezpečnosti i po vydání osvědčení o bezpečnosti nebo schválení z hlediska bezpečnosti.

2. Vnitrostátní bezpečnostní orgán rovněž využívá informace shromážděné během své dozorové činnosti pro opětovné posouzení systému zajišťování bezpečnosti železničního podniku nebo provozovatele infrastruktury před obnovením osvědčení o bezpečnosti nebo schválení z hlediska bezpečnosti.

Článek 6

Způsobilost osob vykonávajících dozorové činnosti

Vnitrostátní bezpečnostní orgán zavede systém zajišťující, aby dozorové činnosti vykonávaly způsobilé osoby.

Článek 7

Kritéria pro rozhodování

1. Vnitrostátní bezpečnostní orgán vypracuje a zveřejní kritéria pro rozhodování o tom, jak sleduje, podporuje a případně vynucuje soulad s bezpečnostním regulačním rámcem. Tato kritéria zahrnují rovněž otázky týkající se nedodržování právních předpisů související s uplatňováním systému zajišťování bezpečnosti železničním podnikem nebo provozovatelem infrastruktury a s bezpečnostním regulačním rámcem.

([1]) Viz strana 8 v tomto čísle Úředního věstníku.

2. Vnitrostátní bezpečnostní orgán přijímá a zveřejňuje postup, na jehož základě mohou železniční podniky a provozovatelé infrastruktury podat stížnost na rozhodnutí přijatá v průběhu dozorových činností, aniž je dotčen požadavek na soudní přezkum takových rozhodnutí.

Článek 8

Koordinace a spolupráce

1. Vnitrostátní bezpečnostní orgány provádějící dozor nad železničním podnikem, který svou činnost vykonává ve více než jednom členském státě, koordinují svůj přístup k dozoru, aby zajistily efektivnost systému zajišťování bezpečnosti železničního podniku a aby se tento systém vztahoval na všechny příslušné činnosti. Koordinační činnosti zahrnují dohodu o tom, které informace si musí vnitrostátní bezpečnostní orgány vyměňovat, aby se zajistil společný přístup k dozoru příslušného železničního podniku. Zahrnují rovněž výměnu informací o strategii a plánu nebo plánech příslušných vnitrostátních bezpečnostních orgánů v oblasti dozoru včetně všech relevantních výsledků, aby se umožnil společný přístup k řešení otázky nedodržování právních předpisů.

2. Vnitrostátní bezpečnostní orgány uzavřou s vnitrostátními vyšetřovacími orgány, orgány vydávajícími osvědčení pro subjekty odpovědné za údržbu a jinými příslušnými orgány dohody o spolupráci s cílem vyměňovat si informace a koordinovat své reakce v případě jakéhokoliv nedodržování bezpečnostního regulačního rámce.

Článek 9

Vstup v platnost a použitelnost

Toto nařízení vstupuje v platnost dvacátým dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Použije se od 7. června 2013.

Toto nařízení je závazné v celém rozsahu a přímo použitelné ve všech členských státech.

V Bruselu dne 16. listopadu 2012.

Za Komisi

José Manuel BARROSO

předseda

PŘÍLOHA

Dozorové činnosti

1. Zavedení strategie a plánu(ů) dozoru

Vnitrostátní bezpečnostní orgán:

a) určí oblasti, v nichž je zapotřebí cílených dozorových činností;

b) vypracovává plán nebo plány dozoru, v nichž se uvádí, jak bude realizovat strategii dozoru během existence platného osvědčení o bezpečnosti nebo schválení z hlediska bezpečnosti;

c) na základě určených cílových oblastí vytváří počáteční odhad zdrojů potřebných na realizaci plánu nebo plánů;

d) přiděluje zdroje na realizaci plánu nebo plánů;

e) využívá údajů/informací z různých zdrojů na stanovení strategie a plánu nebo plánů. Zdroji mohou být informace shromážděné v průběhu posuzování systémů zajišťování bezpečnosti, výsledky z předchozích dozorových činností, informace pocházející z povolení k uvedení subsystémů nebo vozidel do provozu, zprávy/doporučení vnitrostátních vyšetřovacích orgánů týkající se nehod, jiné zprávy nebo údaje o nehodách/událostech, výroční zprávy železničního podniku nebo provozovatele infrastruktury předkládané vnitrostátnímu bezpečnostnímu orgánu, výroční zprávy o údržbě subjektů odpovědných za údržbu, stížnosti obyvatel a další relevantní zdroje.

2. Sdělení týkající se strategie a plánu(ů) dozoru

Vnitrostátní bezpečnostní orgán:

a) příslušným železničním podnikům nebo provozovatelům infrastruktury a případně dále ostatním zúčastněným stranám sděluje celkové cíle strategie dozoru a podává celkové vysvětlení plánu nebo plánů;

b) příslušným železničním podnikům nebo provozovatelům infrastruktury podává celkové vysvětlení způsobu realizace plánu nebo plánů dozoru.

3. Provádění strategie a plánu(ů) dozoru

Vnitrostátní bezpečnostní orgán:

a) provádí plán nebo plány podle předem stanoveného postupu;

b) přijímá vhodná opatření k řešení nedodržování právních předpisů včetně vydávání případných naléhavých bezpečnostních varování;

c) vyhodnocuje, do jaké míry bylo vypracování a realizace akčního plánu nebo plánů ze strany železničního podniku nebo provozovatele infrastruktury přiměřené nápravě jakéhokoli nedodržení právních předpisů, které odhalil vnitrostátní bezpečnostní orgán v určeném časovém období.

4. Výsledky plán(ů) dozoru

Vnitrostátní bezpečnostní orgán:

a) příslušnému železničnímu podniku nebo provozovateli infrastruktury sděluje výsledky v oblasti efektivity jejich systému zajišťování bezpečnosti při zajišťování bezpečného provozu včetně určení oblastí nedodržení právních předpisů na straně provozovatele infrastruktury nebo železničního podniku;

b) má přehled o výkonu v oblasti bezpečnosti jednotlivých železničních podniků nebo provozovatelů infrastruktury vykonávajících svou činnost na území jeho členského státu v oblasti bezpečnosti;

c) zveřejňuje svá stanoviska k celkovým výkonům v oblasti bezpečnosti v členském státě a informuje o nich zúčastněné strany;

d) zveřejňuje svá stanoviska k účinnosti bezpečnostního regulačního rámce a informuje o nich zúčastněné strany.

5. Přezkoumávání dozorových činností

Na základě zkušeností získaných během dozorových činností vnitrostátní bezpečnostní orgán v pravidelných intervalech:

a) přezkoumává plán nebo plány, aby zkontroloval přiměřenost původních cílených činností, využívání údajů/informací z různých zdrojů, výsledků dozoru a přidělování zdrojů, a případně mění priority;

b) provádí veškeré potřebné změny plánu nebo plánů, pokud mají být přezkoumány, a posuzuje vliv změn na strategii dozoru;

c) případně přispívá svými stanovisky a všemi návrhy k tomu, aby jeho členský stát odstranil jakékoli nedostatky bezpečnostního regulačního rámce.